

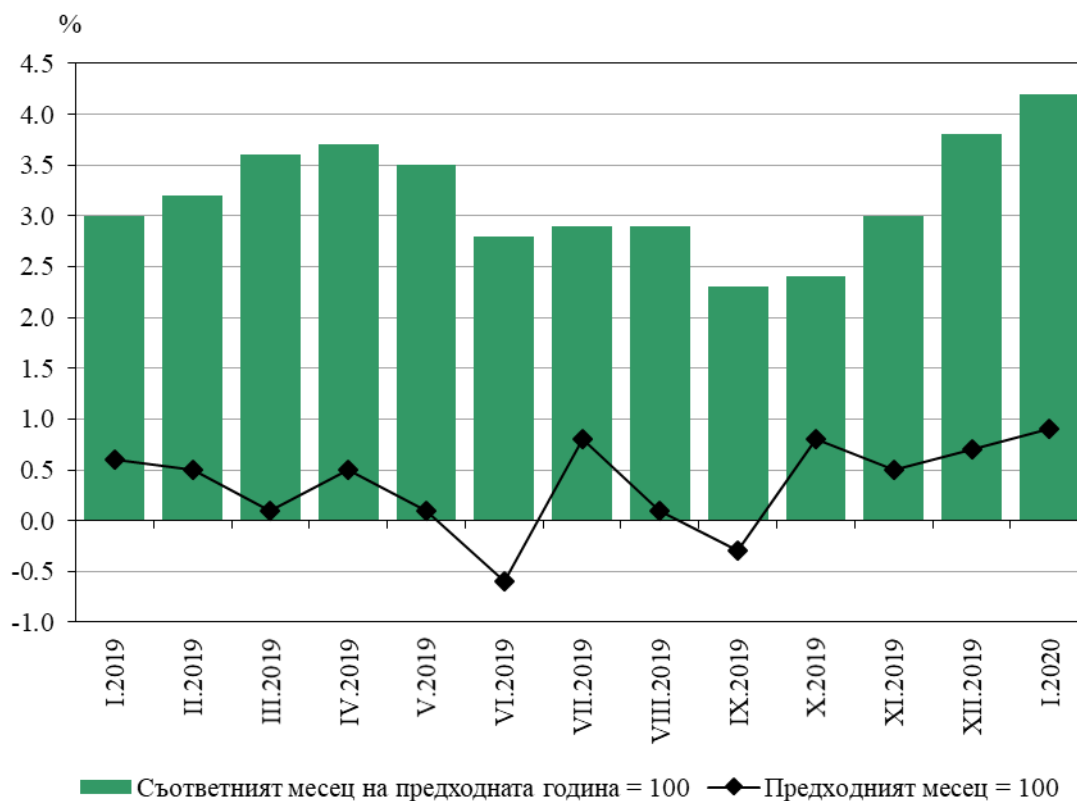
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ЯНУАРИ 2020 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

По предварителни данни на НСИ **индексът на потребителските цени** за януари 2020 г. спрямо декември 2019 г. е 100.9%, т.е. месечната инфлация е 0.9%. Годишната инфлация за януари 2020 г. спрямо януари 2019 г. е 4.2% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода февруари 2019 - януари 2020 г. спрямо периода февруари 2018 - януари 2019 г. е 3.2%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През януари 2020 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 2.6%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - намаление с 4.4%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.6%;

- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 0.2%;
- здравеопазване - увеличение с 0.4%;
- транспорт - увеличение с 0.2%;
- съобщения - увеличение с 0.4%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.9%;
- образование - увеличение с 0.1%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.5%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 1.3%.

През януари 2020 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 2.1%, брашно - с 0.7%, месо от едър рогат добитък - с 2.0%, свинско месо - с 1.7%, месо от домашни птици - с 1.3%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 1.5 и 3.6%, мляно месо (кайма) - с 3.6%, риба - с 1.3%, пълномаслено и нискомаслено прясно мляко - съответно с 0.2 и 1.0%, кисели млека - с 1.7%, сирене - с 0.9%, кашкавал - с 0.8%, млечни масла - с 1.4%, олио - с 2.1%, ябълки - с 5.9%, домати - с 22.2%, краставици - с 28.8%, зеле - с 6.7%, пипер - с 20.6%, зрял лук - с 1.8%, листни зеленчуци - с 13.9%, зрял боб - с 0.1%, леща - с 0.5%, картофи - с 5.4%, захар - с 0.8%, оцет - с 0.9%, кафе - с 2.3%, минерална вода - с 1.7%, газирани напитки - с 1.8%, вина - с 0.9%, бира - с 0.7%, и други.

През януари 2020 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: бял хляб - с 1.0%, хляб „Добруджа“ - с 0.3%, типов и ръжен хляб - с 0.3%, сухи сладкарски изделия - с 1.1%, извара - с 0.8%, яйца - с 2.9%, маргарин - с 0.5%, зрял чесън - с 0.7%, сладка, мармалади и мед - с 1.3%, захарни изделия (нешоколадови) - с 1.1%, сол - с 1.3%, чай - с 0.5%, и други.

През януари 2020 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0.1%, водоснабдяване - с 2.8%, събиране, отвеждане и третиране на отпадъчни води - с 5.8%, газообразни горива за битови нужди - с 1.2%, отоплителни уреди - с 0.5%, прахове за пране - с 1.9%, дизелово гориво - с 0.1%, автомобилен бензин А95Н - с 0.2%, автомобилен бензин А100Н - с 0.2%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.2%, метан за ЛТС - с 0.2%, кина и театри - с 1.5%, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания в страната - с 2.3%, услуги по обществено хранене - с 0.5%, услуги по краткосрочно настаняване - с 0.7%, услуги в бръснаро-фризьорски салони - с 0.8%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с 2.0%, автомобилни застраховки - с 0.4%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: облекло - с 4.6%, обувки - с 4.2%, централно газоснабдяване - с 0.5%, мебели - с 1.4%, хладилници - с 0.5%, перални и съдомиялни машини - с 1.4%, бойлери - с 0.2%, почистващи машини - с 2.3%, препарати за почистване на съдове - с 0.7%, пътнически въздушен транспорт - със 7.2%, телевизори - с 1.0%, лаптопи - с 0.8%, цветарство - с 0.8%, електрически уреди за лична хигиена и разкрояване - с 0.1%, и други.

През януари 2020 г. цените на лекарствените продукти са се увеличили с 0.1%, а цените на лекарските и на стоматологичните услуги са се увеличили съответно с 0.5 и 4.2%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

По предварителни данни на НСИ **хармонизираният индекс на потребителските цени** за януари 2020 г. спрямо декември 2019 г. е 100.5%, т.е. месечната инфлация е 0.5%. Годишната инфлация за януари 2020 г. спрямо януари 2019 г. е 3.4% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода февруари 2019 - януари 2020 г. спрямо периода февруари 2018 - януари 2019 г. е 2.5%.

Според ХИПЦ през януари 2020 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 2.4%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - намаление с 4.1%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 0.5%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с 0.1%;
- здравеопазване - увеличение с 0.3%;
- транспорт - намаление с 0.4%;
- съобщения - увеличение с 0.2%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.1%;
- образование - увеличение с 0.1%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 0.5%;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с 0.7%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

По предварителни данни на НСИ **индексът на цените за малката кошница** за януари 2020 г. спрямо декември 2019 г. е 101.5% (табл. 3 от приложението).

През януари 2020 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 2.8%;
- нехранителни стоки - цените остават на равнището от миналия месец;
- услуги - увеличение с 0.7%.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 2$.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополлезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Индексите за януари 2020 г. се обявяват като предварителни, тъй като са изчислени с данни от изследването на домакинските бюджети за периода октомври 2018 - септември 2019 година. **Окончателните данни за индексите на потребителските цени за януари 2020 г.**, изчислени с годишните данни за теглата от изследването на домакинските бюджети за 2019 г., ще бъдат обявени заедно с данните за февруари 2020 година.

Приложение

Таблица 1

**Индекси на потребителските цени за януари 2020 година
(Предварителни данни)**

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла октомври 2018 - септември 2019	I.2020		
		предходният месец = 100	декември 2019 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.9	100.9	104.2
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	30.075	102.6	102.6	108.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.076	100.2	100.2	102.5
03 Облекло и обувки	4.060	95.6	95.6	100.5
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	16.831	100.6	100.6	102.3
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	4.641	100.2	100.2	101.4
06 Здравеопазване	7.337	100.4	100.4	102.7
07 Транспорт	9.736	100.2	100.2	105.5
08 Съобщения	5.282	100.4	100.4	97.4
09 Развлечения и култура	6.004	100.9	100.9	101.8
10 Образование	0.358	100.1	100.1	103.6
11 Ресторанти и хотели	5.933	100.5	100.5	105.8
12 Разнообразни стоки и услуги	4.668	101.3	101.3	102.0
Хранителни стоки	31.358	102.6	102.6	107.8
Нехранителни стоки	34.696	99.7	99.7	101.9
Обществено хранене	5.429	100.5	100.5	106.0
Услуги	28.517	100.7	100.7	102.4

Таблица 2

**Хармонизирани индекси на потребителските цени за януари 2020 година
(Предварителни данни)**

Потребителски групи	Тегла 2018	I.2020			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2019 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	106.96	100.5	100.5	103.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	227.018	116.05	102.4	102.4	107.5
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	63.666	109.96	100.2	100.2	102.5
03 Облекло и обувки	36.497	96.37	95.9	95.9	100.6
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	107.283	111.39	100.5	100.5	102.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	60.707	100.79	99.9	99.9	100.8
06 Здравеопазване	73.388	103.21	100.3	100.3	102.4
07 Транспорт	148.765	97.63	99.6	99.6	103.9
08 Съобщения	54.123	91.34	100.2	100.2	97.2
09 Развлечения и култура	72.921	105.66	100.1	100.1	100.6
10 Образование	15.054	114.96	100.1	100.1	103.2
11 Ресторанти и хотели	84.716	117.61	100.5	100.5	105.4
12 Разнообразни стоки и услуги	55.863	110.13	100.7	100.7	102.2

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за януари 2020 година
(Предварителни данни)**

Потребителски групи	Тегла октомври 2018 - септември 2019	(Проценти)
		I.2020 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	101.5
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	49.059	102.8
Облекло и обувки	3.600	96.9
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	27.461	100.5
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.533	103.6
Здравеопазване	11.345	100.1
Транспорт	1.248	100.3
Съобщения	0.298	100.0
Развлечения и култура	0.466	100.2
Разнообразни стоки и услуги	3.990	100.6
Хранителни стоки	49.059	102.8
Нехранителни стоки	28.876	100.0
Услуги	22.065	100.7